

Bruksela, dnia 5.12.2018 r.
C(2018) 8111 final

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 5.12.2018 r.

w sprawie międzynarodowej roli euro w dziedzinie energii

{SWD(2018) 483 final}

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 5.12.2018 r.

w sprawie międzynarodowej roli euro w dziedzinie energii

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292, a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Euro jest stabilną, wiarygodną i ogólnie uznaną walutą powszechnie akceptowaną w odniesieniu do płatności międzynarodowych. Około 36 % wartości transakcji międzynarodowych zostało zafakturowanych lub rozliczonych w euro w 2017 r. Euro jest walutą około 20 % międzynarodowych rezerw zagranicznych banków centralnych. Jest to więcej niż udział strefy euro w światowym produkcie krajowym brutto (PKB).
- (2) Towary energetyczne, w szczególności ropa naftowa, to surowce będące najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej w UE i na świecie. Roczny wolumen obrotu na europejskich rynkach energii przekracza 40 bln EUR. Ponad 90 % zagregowanych transakcji związanych z ropą naftową, gazem oraz innymi towarami energetycznymi realizuje się w walutach innych niż euro.
- (3) UE jest największym importerem energii na świecie, ponieważ importuje ponad połowę zużywanej przez siebie energii. Europa importuje ok. 90 % potrzebnej ropy naftowej i ok. 70 % potrzebnego gazu.
- (4) W ciągu ostatnich 5 lat koszty energii pochodzącej z importu wyniosły średnio ok. 300 mld EUR rocznie. Zdecydowana większość umów długoterminowych stanowiących podstawę importu energii do UE (szacunkowo 80–90 %) nie jest wyrażona w euro, podczas gdy największa część importu energii do UE pochodzi z Rosji (ok. 34 %), Bliskiego Wschodu i Afryki (łącznie ok. 33 %) oraz Norwegii (ok. 20 %, mniej więcej po połowie ropy naftowej i gazu; przy czym gaz jest dostarczany na podstawie umów denominowanych w euro).
- (5) Podstawą stosunków w dziedzinie energii między państwami członkowskimi i państwami trzecimi są często umowy międzyrządowe, z których wiele dotyczy zakupu ropy naftowej i gazu. Takie umowy przewidują ramy, wsparcie polityczne i pewność prawa dla przedsiębiorstw europejskich negocjujących umowy handlowe z dostawcami energii w państwach trzecich.
- (6) Zgodnie z dyrektywą w sprawie zapasów naftowych (2009/119/WE) państwa członkowskie utrzymują zapasy interwencyjne ropy naftowej lub produktów ropopochodnych. W celu spełnienia obowiązku utrzymywania zapasów państwa członkowskie funkcjonują w oparciu o krajowe centrale zapasów i podmioty gospodarcze, na które nakładają obowiązek utrzymywania zapasów, które to centrale i podmioty nabywają, utrzymują i sprzedają zapasy interwencyjne ropy naftowej i zapasy specjalne oraz nimi zarządzają.
- (7) Poziomy odniesienia cen ropy naftowej notowane przez agencje zgłaszające ceny są stosowane jako poziomy odniesienia dla dostaw ropy naftowej. Służą one również

jako bazowe poziomy odniesienia dla innych towarów energetycznych, takich jak gaz ziemny, jak również pochodnych instrumentów finansowych na ropę naftową lub produkty ropopochodne. Obecnie nie istnieją poziomy odniesienia cen ropy naftowej denominowanych w euro.

- (8) W Europie rozwinęła się pewna liczba giełd gazu, na których odbywa się obrót wyrobami gazowymi denominowanymi w euro. O ile odsetek umów, których ceny opierają się na giełdach gazu, rośnie, niektóre umowy na dostawy w pełni lub częściowo opierają się na umowach indeksowanych do cen ropy naftowej, które nie są denominowane w euro. W przypadku dojrzałych rynków gazu wolumen obrotu na giełdach jest większy niż wolumen faktycznie wykorzystany.
- (9) Przedsiębiorstwa świadczące usługi finansowe odgrywają ważną rolę w zapewnianiu promotorom projektów dostępu do kapitału, ubezpieczeń i narzędzi zarządzania ryzykiem w całym łańcuchu wartości dostaw energii.
- (10) Wzmocnienie międzynarodowej roli euro w dziedzinie handlu energią i inwestycji w tym sektorze, przy jednoczesnym zapewnieniu ogólnej efektywności gospodarczej, pomoże osiągnąć cele polityki energetycznej UE i zmniejszyć ryzyko zakłócenia dostaw energii. Przedsiębiorstwa europejskie będą korzystać z większej niezależności, dzięki czemu będą mogły dokonywać płatności lub otrzymywać płatności z tytułu prowadzonego przez nie handlu międzynarodowego oraz same się finansować przy mniejszym narażeniu na postępowania sądowe wszczynane przez jurysdykcje państw trzecich.
- (11) Niniejsze zalecenie Komisji zawiera niewyczerpujący wykaz wytycznych dotyczących zwiększenia wykorzystywania euro w sektorze energii w związku ze szczegółowymi wymogami określonymi powyżej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Zwiększenie wykorzystywania euro w umowach międzynarodowych i niewiążących instrumentach związanych z energią

- 1) Państwa członkowskie powinny propagować większe wykorzystywanie euro w stosunkach z państwami trzecimi w dziedzinie energii, w tym w umowach zawieranych w ramach dwustronnych i wielostronnych umów międzynarodowych lub instrumentów niewiążących, takich jak protokoły ustaleń.
- 2) Komisja wzywa państwa członkowskie do włączenia do ich umów międzyrządowych z państwami trzecimi modelu klauzuli opracowanej przez Komisję w odniesieniu do stosowania euro jako waluty domyślnej.
- 3) Komisja będzie systematycznie zwracać uwagę państw członkowskich na wykorzystywanie euro, udzielając państwom członkowskim porad w ramach art. 4 ust. 1 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/684 ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (w sprawie umów międzyrządowych). W miarę możliwości państwa członkowskie powinny stosować podobne podejście w odniesieniu do instrumentów niewiążących w dziedzinie energii.

Zwiększenie wykorzystywania euro w transakcjach związanych z energią realizowanych przez europejskich uczestników rynku

- 4) Państwa członkowskie powinny wspierać i ułatwiać większe wykorzystywanie euro przez europejskich uczestników rynku w transakcjach w dziedzinie energii.

- 5) Krajowe centrale zapasów ustanowione przez państwa członkowskie na mocy dyrektywy 2009/119/WE i podmioty gospodarcze, na które nałożono obowiązek utrzymywania zapasów, powinny rozszerzyć odsetek opartych na euro umów dotyczących nabywania, utrzymywania i sprzedaży zapasów interwencyjnych ropy naftowej i zapasów specjalnych oraz zarządzania nimi, w tym umów dotyczących zapasów przechowywanych na mocy umów dwustronnych lub na podstawie praw wynikających z umowy do zakupu pewnych ilości zapasów („usługi biletowe”).
- 6) Uczestnicy europejskich rynków energii powinni częściej stosować umowy w dziedzinie energii denominowane w euro.
- 7) Uczestnicy rynku powinni ułatwiać i propagować pojawianie się giełd gazu płynnego w UE, na których ceny produktów bazowych i pochodnych byłyby denominowane w euro, aby zachęcać do większego wykorzystywania cen zindeksowanych na giełdach, a w konsekwencji do denominowania takich umów w euro.
- 8) Agencje zgłaszające ceny powinny ułatwiać wprowadzanie poziomów odniesienia cen denominowanych w euro w odniesieniu do ropy naftowej.
- 9) Giełdy towarowe powinny ułatwić dalszy rozwój instrumentów pochodnych na ropę naftową i produkty rafinowane denominowanych w euro.

Zwiększenie wykorzystywania euro w odniesieniu do projektów związanych z energią i transakcji realizowanych przez spółki świadczące usługi finansowe

- 10) Państwa członkowskie i europejskie przedsiębiorstwa świadczące usługi finansowe powinny zachęcać do większego wykorzystywania euro w odniesieniu do projektów związanych z energią i transakcji finansowych.

Monitorowanie

- 11) Państwa członkowskie powinny co roku przekazywać Komisji wszelkie dostępne szczegółowe informacje dotyczące stanu wdrożenia niniejszego zalecenia.

Przegląd

- 12) Komisja dokona przeglądu wdrożenia niniejszego zalecenia po upływie trzech lat od jego przyjęcia i oceni, czy konieczne są dalsze działania, biorąc pod uwagę informacje przedłożone przez państwa członkowskie.

Adresaci

- 13) Niniejsze zalecenie skierowane jest do państw członkowskich, krajowych central zapasów ustanowionych przez państwa członkowskie na mocy dyrektywy 2009/119/WE oraz podmiotów gospodarczych, na które nałożono obowiązek utrzymywania zapasów, uczestników europejskich rynków energii, agencji zgłaszających ceny, giełd towarowych oraz europejskich przedsiębiorstw świadczących usługi finansowe.

Sporządzono w Brukseli dnia 5.12.2018 r.

*W imieniu Komisji
Valdis DOMBROVSKIS
Wiceprzewodniczący*